

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Finansdepartementet

Tidl. ref.

Vår ref.

Dato

2013/01441-12/FD Led IR/ECS/LIL/628.9-SPMP

09 OKT 2014

**BRUK AV INTERNREVISJON I STATEN – HØRING AV RAPPORT FRA EN
ARBEIDSGRUPPE LEDET AV FINANSDEPARTEMENTET**

Forsvarsdepartementet (FD) viser til brev fra Finansdepartementet (FIN) datert 26. juni 2014 vedrørende ovenstående. FIN har utredet bruk av internrevisjon i statsforvaltningen. Formålet med utredningen har vært å etablere mer forutsigbare rammer for bruk av internrevisjon i staten ved å videreutvikle økonomiregelverket og tilrettelegge faglige standarder og annen støtte for internrevisjon.

Arbeidsgruppen har gitt en god fremstilling av at et voksende behov for internrevisjonstjenester med bakgrunn i at statlige virksomheter erfarer stadig nye risikoområder og endringer i interne og eksterne rammebetingelser, eksempelvis som følge av globalisering, utvikling av ny teknologi, mer komplekst regelverk, kompleksitet i IKT-systemer mv. Videre at ressursbruken i staten øker, som fører til høyere forventninger fra media og befolkningen, til forvaltning og kvalitet.

Krav om og organisering av internrevisjon

I lys av dette er det etablert internrevisjon i departementet samt obligatoriske krav om internrevisjon for alle etatene i sektoren, uavhengig av størrelse. Kravet til internrevisjon kan ses i lys av økonomiregelverkets § 15 hvor det fremgår at «Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter ... utøver sine oppgaver på en forsvarlig måte og iht. § 14 om intern kontroll.» Arbeidsgruppen omtaler at departementene på eget initiativ kan vurdere behovet for internrevisjon og at de kan pålegge bruk av internrevisjon i sektorens virksomheter.

Introdusering av en sektormodell har muliggjort utviklingen av et effektivt, felles rammeverk og et profesjonelt miljø. Bemanningssituasjonen er robust og kompetanse bevares og utvikles. Også små virksomheter ivaretar en levedyktig funksjon i denne modellen og det oppnås vesentlige gevinster ved at revisjoner kan følge prosesser på tvers av virksomhetene.

I land som forsvarssektoren ofte sammenligner seg med, som Storbritannia, Nederland, Danmark og Finland, er det etablert internrevisjon i forsvarsdepartementene men ved ulike modeller. I Nederland og Storbritannia har utviklingen kommet lenger, hvor Nederland har innført en statlig konsernmodell og Storbritannia innfører økt bruk av fellesressurser- og tjenester på tvers av departementer. Det bemerkes at det britiske forsvarsdepartementet har en modell som ligner på vår.

Arbeidsgruppen viser til at Norge er ett av få land i Europa som ikke har innført ordninger for bruk av internrevisjon i statlig forvaltning og at en OECD-rapport omtaler at Norge ligger i ytterkant av utviklingen internasjonalt når internrevisjon kun vurderes lagt til etater. Med bakgrunn i vår erfaring foreslås at departementer ikke unntas kravet om å vurdere en slik ordning. Vi har mottatt uttalelse fra Forsvarsbygg (FB), som støtter dette forslaget.

FB, som er omfattet av sektormodellen, er av den oppfatning at det generelt og prinsipielt ikke bør settes grenser for når en vurdering av behovet for å bruke internrevisjon skal finne sted. Vi ser videre at et «bør-krav» om internrevisjon ikke nødvendigvis er skjerpene i forhold til dagens krav til god styring og kontroll.

Arbeidsgruppen beskriver at oppgavene knyttet til det å være faglig sekretariat og rådgiver for politisk ledelse faller utenfor det som en internrevisjon går inn på. Internrevisjonene i forsvarssektoren har fokus på bekreftelse og rådgivning tilknyttet styring og kontroll av så vel sektorens kjerneaktiviteter som støtteaktiviteter. Revisjonsbidragene kan være av stor verdi for kvaliteten på den politiske ledelsens informasjons- og beslutningsgrunnlag, herunder for kommunikasjonen med Stortinget.

Rammer for internrevisjon

Når det gjelder spørsmålet om faglige standarder for internrevisjon vurderer vi at det er en fordel at kun ett sett med standarder kan legges til grunn, og at dette er de internasjonale standarder for profesjonell utøvelse av internrevisjon utarbeidet av The Institute of Internal Auditors (IIA). Dette er en naturlig forlengelse av arbeidsgruppens anbefaling om å legge IIAs definisjon og formålsparagraf til grunn ved definering av hva internrevisjon er i staten og hvilket formål en slik enhet har. Selv om IIA standardene gjøres obligatoriske er dette ikke til hinder for at det utledes revisjonskriterier fra andre rammeverk, f eks fra ISACA (IT-revisjon) og ISO-rammeverkene.

En ensartet standardisering av bruk av internrevisjon i staten vil legge et grunnlag for en vesentlig bedre koordinering mellom Riksrevisjonen og internrevisjonene i staten.

Standardiseringen kan også gi grunnlag for at internrevisjonenes objektive og uavhengige bekreftelser kan knyttes til virksomhetenes redegjørelse for styring og kontroll i årsrapporten etter en sammenlignbar målestokk, jf. nytt krav i økonomiregelverket fra 2014.

Avsluttende kommentar

Arbeidsgruppen berømmes for å ha innhentet relevant og god informasjon fra Norge og utlandet, som er nyttige innspill for å videreutvikle og forbedre bruken av internrevisjon i staten. Den utviklingen som arbeidsgruppens anbefalinger rommer syns, på den annen side, å være begrenset sammenlignet med det internasjonale utviklingstrekk innbyr til.

I norsk sammenheng har vi en unik erfaring med å anvende internrevisjon i et sektorperspektiv og Finansdepartementet må gjerne ta kontakt med FDs internrevisjon dersom det er ønskelig å nyttiggjøre seg denne erfaringen ytterligere.

Med hilsen

Morten Tiller (e.f.)
assisterende departementsråd

Linda Lillestøl
fung. avdelingsdirektør